

อาสาสมัครกับการศึกษา : “การเรียนรู้เพื่อการมีชีวิต (Education for life)”
งานประชุมระดับชาติด้านการอาสาสมัคร ครั้งที่ 1 วันที่ 7 พฤษภาคม 2558 เวลา 15.15 – 16.45 น.
ณ ห้องโสภา สุทธิพิทักษ์ ชั้น 7 อาคารโสภา สุทธิพิทักษ์ (อาคาร 6) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

องค์กรรับผิดชอบ : สถาบันคลังสมองของชาติ

วิทยากร

- 1) นางสาวอำภา วัชรวิฑูรย์ *ศูนย์การเรียนรู้หญ้าแพรก ต.แม่สามแลบ อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน*
- 2) นางสาวกิงกาญจน์ โพธิ์สวัสดิ์ *บัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*
- 3) นายนิติศักดิ์ โตนิตี *สถาบันปัญญาภิวัตน์ อ.หาดใหญ่ จ.เชียงใหม่*
- 4) นายวิชิตพล ผลโภค *ผู้ก่อตั้ง ทีชฟอรั ไทยแลนด์*
- 5) นายยุทธกฤต เฉลิมไทย *หนึ่งในผู้ร่วมโครงการผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทีชฟอรั ไทยแลนด์*

ดำเนินรายการโดย อาจารย์วีรบุรณ วิสารทสกุล คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประเด็น : ความฝันและสิ่งที่ยอยากให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ศูนย์การเรียนรู้หญ้าแพรก ต.แม่สามแลบ อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน

เล่าที่มาที่ไปของศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน อันเนื่องมาจาก กศน. ถูกยุบปิดไป ส่งผลให้นักเรียนต้องเดินทางไปเรียนในเมือง เป็นผลให้เด็กอยู่นอกชุมชนกลับส่งผลให้การเรียนรู้วิถีชีวิตดั้งเดิมหายไป นักเรียนไม่ได้เรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชนอย่างแท้จริง จึงเป็นที่มาของเกิด**ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน** เพื่อให้เกิดทางเลือกและปลดล็อคการจัดการศึกษาตรงความต้องการของทั้ง พ่อแม่ผู้ปกครอง เด็กและชุมชน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้วิถีชีวิต กินเป็นอยู่เป็น แต่ยังมีข้อจำกัดด้านภาษาในการสื่อสาร จึงเกิดการเชื่อมต่อกับหน่วยงานอื่นภายนอก เช่น มหาวิทยาลัย

ศูนย์การเรียนรู้หญ้าแพรก สอนสาระวิชาและได้รับการอนุญาตจาก สพฐ. แล้ว ซึ่งการเรียนรู้ของศูนย์จะเรียนรวมทุกชั้นเรียน นักเรียน 11 คน รูปแบบการเรียนรู้ตามวิถีชีวิต จะไม่สอดคล้องกับการปกติระบบโรงเรียน โดย มีการออกแบบการเรียนกับผู้ปกครองและสร้างการเปลี่ยนแปลง เช่น หน่วยการเรียนรู้ข่าวในวิถีชีวิตปกากะญอ

ขณะนี้เริ่มมีพื้นที่การเรียนรู้ โดยให้กลุ่มพื้นที่ชุมชนได้มาพบเจอคณะอาจารย์ มหาวิทยาลัยเพื่อเข้าไปหนุนเสริมและเป็นโอกาสของชุมชน เพื่อสร้างโจทย์ชุมชนและทำงานร่วมกัน และเน้นเรื่อง “ใจ” ในการฝึกฝนจิตใจให้มีใจด้านอาสาสมัคร เรียกว่า *กระบวนการ Check-in*

ทีชฟอรั ไทยแลนด์

เล่าที่มาที่ไปของจุดการก่อตั้ง Teach for Thailand เกิดจากความสนใจตั้งแต่เรียนที่อเมริกา 2009 และสนใจที่จะร่วมงานของ Teach for America แต่สมัครไม่ได้เพราะเนื่องจากไม่มีสิทธิ์เข้าทำงาน ต้องเป็นคนอเมริกันเท่านั้น ดังนั้นจึงเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดการก่อตั้ง Teach for Thailand เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาไทย พบว่าจะต้องได้รับความร่วมมือกับทุกภาคส่วนโดยเฉพาะภาครัฐ เริ่มก่อตั้งจริงจังในปี 2012 ผ่านไป 3 ปี ได้ทำการคัดสรรครูจากผู้สมัคร 800 ให้เหลือ 29 คน โดยต้องการคนที่มีความรู้ มีทักษะ และสู้ปัญหา เป็นต้น

โดยเชื่อมั่นต้องมีผู้นำอยู่ทุกภาคส่วนของสังคม โดยสร้างการเปลี่ยนแปลง ในการช่วยยกระดับการศึกษา ซึ่งขณะนี้อยู่ในช่วงการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Chang-agent)

“ ทั้ง 2 องค์กรสร้างคนแบบใหม่ ”

ตัวอย่าง

➡ Teach for Thailand โดยครูนัท (นายยุทธกฤต เฉลิมไทย)

อาสาสมัครอยู่ที่ตัวตน อยากเห็นการเปลี่ยนแปลงเรื่องการศึกษา เพราะได้รับโอกาสไปศึกษาที่ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยทุน AFS เมื่อจบการศึกษาปริญญาตรีจาก คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เข้าอบรม Teach for Thailand 2 เดือน

สร้างผลกระทบอะไร (How to Impact?) การสร้างผลกระทบในห้องเรียนและการเชื่อมที่บ้านของนักเรียน เพื่อการสร้างชีวิตของนักเรียนให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีและสร้างนิสัยให้มีพฤติกรรมที่ดีเพื่อการเป็นพลเมืองของโลก เช่น โครงการ Mushroom for Much more การสร้างโรงเพาะเห็ดเพื่อนำรายได้มาช่วยเหลือมีนักเรียนและโรงเรียน

การศึกษาไม่มีคำว่า “สาย”

➡ ศูนย์การเรียนรู้หญ้าแพรกสาละวิน กระบวนการการเรียนรู้บนฐานวิถีชีวิตชุมชน (นางสาวกิ่งกาญจน์ โพธิ์สวัสดิ์)

- การสร้างกระบวนการเรียนรู้แก่เด็กผู้เรียน
- เชื่อมโยงประสบการณ์ของเด็กผู้เรียน (เด็กในชุมชนเดียวกันและต่างโรงเรียน/ เด็กในนิเวศวัฒนธรรมเดียวกัน/ เด็กนอกชุมชน ต่างนิเวศวัฒนธรรม)
- ประชาสัมพันธ์ สร้างโอกาสการเรียนรู้แก่ผู้เรียน (การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในและนอกพื้นที่/ หนังสือเล่มเล็ก Website)

การเรียนรู้ในวิถีชีวิตชุมชน การจำลองชีวิตจริงและสามารถตอบคำถามว่าเรียนรู้ไปเพื่ออะไร? และตอบ
ใจทฤษฎีวิถีชีวิตของชุมชน

**ประเด็น : ถามและตอบ และการอภิปรายแลกเปลี่ยนในวงกว้างเพื่อเปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนให้
หลากหลายมากขึ้น**

คำถาม ฝันอย่างไรที่เห็นนักศึกษาในยุคปัจจุบัน จะเกิด Learning Outcome ได้อย่างไร

คำตอบ เป็นคำถามที่ตอบยาก ณ ตอนนี สิ่งที่ทำได้คือ ทำอย่างไรให้เด็กรู้เป้าหมายว่าเรียนไปทำไม โดยการ
จัดการห้องเรียนให้เกิดการเรียนรู้ เรียนลึกและให้คิดตาม เพื่อให้เกิดคำถามตลอดเวลาจากนักเรียน โดยใช้
ความสามารถในการสื่อสารตลอดเวลา หากความรู้ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน

- ➡ *Chang* การศึกษาทั้งระบบอาจจะต้องใช้เวลา แต่อย่างน้อยที่สุดถ้ามีการเปลี่ยนแปลงใน
โรงเรียน ชุมชนได้ก็เพียงพอแล้ว
- ➡ การเรียนรู้ของเด็กประถม สามารถดูแลตัวเองได้
การเรียนรู้ของเด็กมัธยมสามารถดูแลครอบครัวได้
การเรียนรู้ของเด็กปริญญาตรี สามารถดูแลชุมชนได้
- ➡ ถ้าในสถาบันฯ ที่ผลิตครูมีการตั้งเป้า ครูพันธุ์ใหม่ เพื่อสอนคนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจะทำให้
ช่วยประเทศไทยได้อีกมาก
- ➡ โอกาสการเรียนรู้รอบตัว ใช้ชีวิตอย่างมีแก่นสาร

คำถาม : อนาคตของวิทยาการ

คำตอบ

คุณหนุ่ม - ประสบการณ์ทั้งชีวิตหล่อหลอมและจะใช้เวลาที่เหลืออยู่ในชีวิตจะทำงานด้านการศึกษาให้มี
ประโยชน์สูงสุด ทำให้คนอื่นเกิดโอกาสด้านการศึกษามากที่สุด

คุณนุ้ย - จะใช้ชีวิตในการสอนตลอดชีวิต ค้นหาเด็กที่มีความสนใจต่อจากตนเอง โดยการสร้างคนรุ่น
ต่อไป

คุณกึ่งกาญจน์ - ถ้ามีโอกาสจะได้ทำจะทำต่อไป

คุณนัท - ให้ทุกคนช่วยกัน และอยากจะทำต่อในเรื่อง Human Right และเรื่องสิ่งแวดล้อม และอยาก
ทำงานด้าน Policy maker ด้านการศึกษา

คุณพล - การเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาไม่ได้ง่ายเหมือนคลิกนิ้วมือ คงต้องใช้เวลา อยากให้เป็นการ
เปลี่ยนแปลงระยะยาว เพราะอยากเห็นการเปลี่ยนแปลง คงจะทำต่อไปและสามารถอยู่ได้

